

Við hattinum í hondini

Tað kemur fyrri dagliga, at einligar mammur verða fyrri mannarni, tí tær ikki hava familju. Tær fáa ikki ibúð fram-um familjur, hava torført við at fáa børnini ansað. Skulu tær eisini happast, tí tær ikki hava ein mann at stuðla seg til, so er tað eitt bakkast fyrri kvinnufrígeringina.

Dagny Joensen, blaðkvinna...

Í seinasta leygardagsblað skrivaði eg viðmerking til takkarøðuna, sum Karin Kjølbro helt á Tingsins roðarapalli til familju sína. Hetta nevndi eg «eitt bakkast fyrri kvinnufrígeringina», tí júst ein fólkalvaldur politikari — maður ella kvinna, eigur sjálvstøðugt, uttan innblanding í persónligum viðurskiptum sínum at taka tær avleiðingar, sum fylgja

við, tá tey velja at fara inn í tinarbeiðið — helt eg.

Henda viðmerking elvdi til tjak í fleiri lesarabrevum. Ein heldur at tað var púra beint av Karini, at nevna familjuna. Eg haldi nú kortini, at tað er dekan ov litið vit hoyra um familjupolitikk á tingi, og at tað er sera lætt umfarið, — soleiðis bert at støva egnu familju av eftir fyra ára skeið, uttan at familjan

sumfyrirbrigdi hevur fingið nakra stórvegis viðgerð á sjálvum tingarbeiðinum.

Í 14. september svarar Karin Kjølbro aftur, at hon ikki tekur tað sum eina sjálfvylgju, at sleppa at virka á útivelli. Hon heldur at eg eri kenslukøld, ófólklig og bert vil siggja alt við einum óndum eyga.

Nú havi eg brúk fyrri í yrki minum sum blaðkvinna, at hava nøgv eygu, og eg ætli mær at nýta tey eftir ferimuni. Danir hava eitt fyrirbrigdi, sum teir nevna at hava «skyklapper», t. v. s., at ein hyggur beint fram, og bert sær tað ein vil góðtaka.

Eg eri vanligur skattaborgari og havi tí út frá hesum, eisini áhuga fyrri, hvat hesir pengar verða brúktir til. Hóast eg ikki eri politikari, so haldi eg meg hava rætt til tað.

Hvort eg eri kenslukøld, so skal eg ikki gera viðmerkingar til tað, tí tað hevur einki við mína meining at gera.

Um eg haldi tað verða ein sjálfvylgja at sleppa at arbeiða uttanfyri heimið, — við ella uttan stuðli, so skal eg spara lesarunum fyrri grátukonusegum. Møguleikarnir hjá familjum at stuðla ella ikki stuðla, eru ikki bara soleiðis at sundurgreina í einum setningi.

Hóast tú vildi ynskt, at orðaskiftið í lögtinginum onkuntíð kundi verið beint á tann bógvin, at familjupolitikkur varð umrøddur, so hevur ein við tíðini vant seg við, at slíkt ikki er passandi tjakevni har. Tingfólk nýta metaforar (tosa í myndum), siga

hvørjum øðrum hvat tey hava sagt og gjørt áður. Nýta hesi evnindaligu töluni at prógva okkurt, sum eg í hvussu so er ikki skilji, — ella veit um, kemur nøkrum til góðar... Tey hava jú töluni frammanfyri sær á einum skjali, svart upp á hvítt!

Hóast eg í yrki minum eri von at lurta eftir, hvat fólk siga, so fái eg ikki høvd ella hala í øllum hesum hurlivasanum. Hvussu aðrir lurtarar kenna tað, veit eg ikki, men trupult er at tjakast um málini aftaná, tí upplýsingarnir eru so villingarsamir.

Kanska eri eg eitt sindur svartskygd í minum metingum, tá eg nevni tiltikna bakkastið í leygardagsblaðnum, men lat meg at enda triva í nøkrum dømi, sum eg í gerandisdegnum havi fingið innli.

Lat okkum taka ungu konuna, sum fer frá manninum við børnum sínum. Hon hevur onga familju í Havn og sjálvsagt onga ibúð, hon kann fáa til leigu. Hon fer av landinum, tí í Danmark fær hon ibúð og hjálpi, um neyðugt. Tað er skomm at fara til heimbygðina aftur. Er henda kvinna ikki nóg góð at arbeiða á Tingi, tí hon onga familju hevur at stuðla seg til!

So er tað mamman, sum verður bukað av manninum, tá hann er fullur. Hon biður lögregluna tryggja seg, men fær boðið, at tað bert ber til, um maðurin hevur gjørt seg inn á hana.

Hon kann so biða eftir dómadegi ella sleppa sær av landinum. Lurtar lögreglan ikki eftir henni, tí hon er kvinna?

Og so er tað omman, sum ansar ommubarninum á bygd. Hon kundi hugsað sær at farið á flakavirkid at arbeiða. Hon hevur alt liv sitt havt børn, mann og heim at ansa. Dóttirin og maðurin

Viðmerking

hava júst bygt hús, og omman sigur, at tey hava meira fyrri neyðini at fáa pengarnar. Hon setist aftur. Hvar eru ansingarstovrnarnir á bygd og í bý?? So er tað eldra kvinnan, sum ansar sjúku vermammuni, sum liggur í songini í barndømi. Hon rópar og spyr upp í saman allan dagin langan, so kvinnan er um at verða ør hövðinum. Hon hevur brúk fyrri at koma út millum fólk, at tosa vanligt prát. Hvar eru umlættingarheimini??

... Soleiðis kundi eg hildið fram, og tíverri eru hetta ikki endømi, men meira tekin um, at okkurt haltar í vælferðarsamfelagnum, har tey minst mentu fáa størstu byrðurnar. Eitt er vist, at høvdu fleiri kvinnur verið á Tingi, so høvdu slík fyrirbrigdi fingið størri rúmd í tingarbeiðnum. Tey eru so sjónlig, at eg trúgvi at kvinnur meira høvdu kent tað sum eina samfelagskyldu og ábyrgd at gera nakað við tað.

Í einum lesarabrevi

skrivar ein, at vit ikki hava brúk fyrri jarnkvinnum sum Thatcher í Bretlandi. Eg gevi henni fullkomiliga rætt. — Havi sjálf skrivað um hasa damuna. Honer ein teirra, sum arbeiðir eftir fyriskriftum frá mannliga starvsfeløgum sínum. Júst hetta var tað eg fíltist á. Hinvegin er ikki neyðugt hjá kvinnum at standa við hattinum í hondini, fyrri at sleppa at fáa móguleika at virka har, sum argerðirnar verða tiknar. Eru kvinnurnar nóg nógvur í tali, so fara tær avgjort eisini at seta dám á samfelagsskipanina innanifrá, har lógirnar verða smíðaðar. Tær kunnu síðan leggja grund undir, at mannfólkahugsanin broytist, so veitin millum kynini minkar. Ikki við at taka til takkar, men við at føra fram mál, á slíkan hátt, at eisini tingmenn og landsins myndugleikar sum heild, nýðast at góðtaka. Tað krevur samanhald, so umberingarnar ikki fáa innivist.

Býarbókasavnið:

Eitt vónbrot at málið fall

Í viðmerking til greinina í Sosialinum hósdeginn, um býráðsavgreiðsluna av málinum um bygging av býarbókasavni í Havn, sigur Anna Brimnes, býarbókafrøður, at tað er eitt vónbrot, at prinsipavgerðin um at fara undir bygging ikki var tikin nú.

— Talan var um eitt býarbókasavn til 16 mill. krónur, har býráðið skuldi

var ikki um projektið hjá Palla Gregoriussen, sum upprunliga ljóðaði upp á 40 mill. krónur, men um eitt broytt uppskot, sum ljóðaði soleiðis: — at skriva út projektkapping beinanvegin, í tráð við uppskotið um bygging av býarbókasavni. — Eg veit heldur einki um nakrar samráðingar, sum eru farnar fram millum býarbókasavnið og Landsbókasavnið, tí hesir báðir stovnar hava hvør sín virkshátt. Eitt skúla-

bókasavn er pedagogiskt verkstað at nýta í undirvísing í skúlatíðini. Har fer einki útlán fram.

Býarbókasavnið hevur útlán um hendir, og visa tøl, uppgjerd í apríl 1983, at 85.500 bókur vóru læntar út, og at 50 pst. av hesum vóru vakstramannaútlán, í farna ári.

Býarbókasavnið, sum heldur til í leigaðum hol-

um í miðbýnum, hevur slakar 500 m² at húsat í.

Eftir uppskotinum hjá Palla Gregoriussen, ynskti Býarbókasavnið 2.000 m². Uppskotið bleiv til 1579 m².

Í yvirlitinum viðvíkjandi útlánnum hava 4.202 fólk lánikort. Hólisviðurskiptini eru ógvuliga trønglig, tá hugsað verður um, at fleiri familjur hava eitt lánikort, sigur Anna Brimnes at enda.

Dagny

Anna Brimnes, býarbókafrøður

